

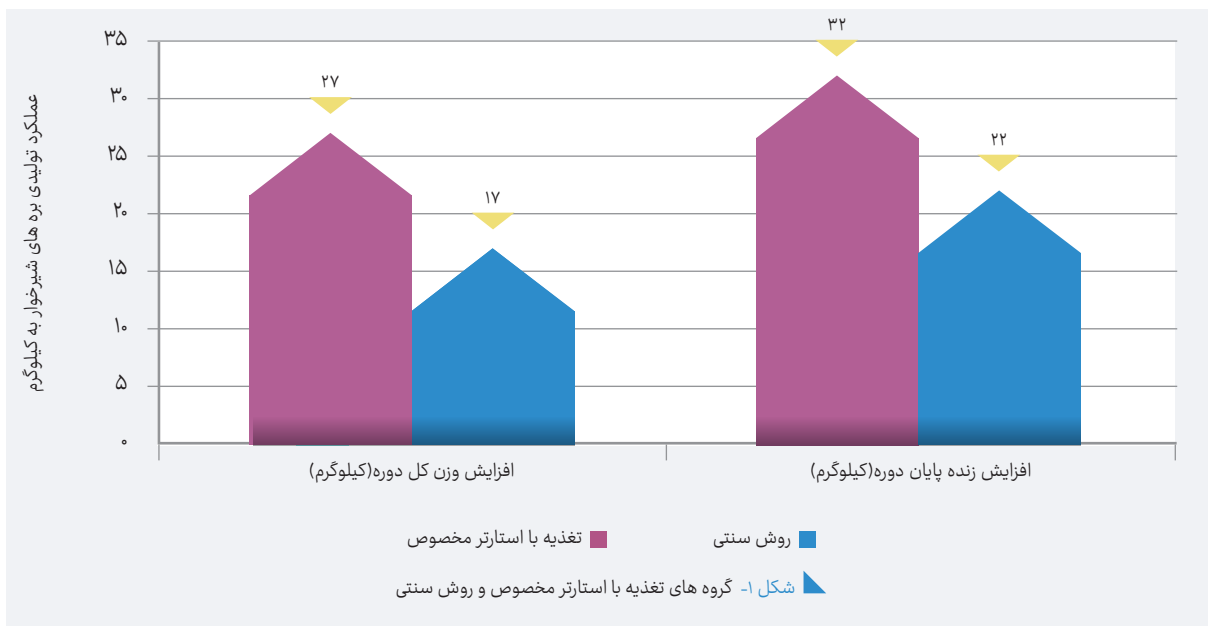

تولید استارتر برای تغذیه بره‌های شیرخوار در گله‌های عشایری

موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

بیان مسئله

در روش سنتی پرورش گوسفند مغانی، بره‌ها همراه با میش‌ها از مرتع استفاده می‌نمایند و کاملاً وابسته به شیر مادر و علوفه‌ی مرتع

۱. محمود صحرانی و نادر اسدزاده

هستند. معمولاً در این روش در دوره شیرخوارگی از تغذیه تکمیلی شامل استفاده از دانه ها و کنسانتره در تغذیه بره ها استفاده نمی شود. بنابراین ممکن است، بره ها از رشد کافی برخوردار نشوند و یا رشد آن ها گاه متوقف شود و در نتیجه، زمان رسیدن به وزن مطلوب کشتار افزایش یافته و در طی این مدت فشار زیادی بر مراتع وارد شود. لیکن با استفاده از جیره استارتر در تغذیه کمکی بره های شیرخوار می توان طول دوره پرورش را کوتاه تر و ضمن کاهش تلفات بره ها در دوره مذکور وزن دام آماده ذبح را نیز افزایش داد.

معرفی دستاورد

این دستاورد حاصل تحقیقات انجام شده روی ۵۰۰ رأس بره شیرخوار در طی دو سال در سامانه عشایری است. اقلام خوراکی از قبیل ذرت، جو، سبوس گندم، مکمل، نمک و غیره بعد از آسیاب شدن، مطابق فرمول جدول زیر برای تهیه کنسانتره مخلوط می شوند. دوره عادت پذیری به میزان ۱۴ روز می باشد. تغذیه بره ها با مقدار ۳۰ گرم جیره شروع و هر هفته ۵۰ گرم اضافه می شود. تغذیه بره های شیرخوار با این کنسانتره به مدت ۹۰ روز از سن یک ماهگی لغایت چهار ماهگی انجام و برای هر بره ۵۰ کیلوگرم در نظر گرفته می شود.

فرایند تجاری سازی

استفاده از استارتر مخصوص بره های شیرخوار در سال های اخیر در تعدادی از گله های پرورش گوسفند در سامانه عشایری استان اردبیل به علت آشنایی دامداران با مزیت های این نوع جیره های غذایی در بهبود بازده عملکرد بره های شیرخوار، از طریق فعالیت های ترویجی از قبیل روز مزرعه، انتقال یافته های تحقیقاتی، برنامه نظام نوین ترویج محققان معین و طرح یاوران تولید توسعه و گسترش یافته است. همچنین از سال ۱۳۹۸ با همکاری مرکز رشد واحدهای فناور کشاورزی استان اردبیل به هسته فناور تبدیل شده است.

پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

- ۱ تولید سالانه حداقل ۲ میلیون رأس بره شیرخوار در استان اردبیل
- ۲ افزایش وزن در مقایسه با روش سنتی پرورش بره در گله های گوسفند مغانی: ۱۰ کیلوگرم در هر بره
- ۳ کوتاه کردن طول دوره پرورش بره: حداقل ۵/۲ ماه و کاهش فشار چرای دام بر مرتع
- ۴ کاهش تلفات بره، افزایش وزن کشتار بره و بازدهی تولید گوشت قرمز
- ۵ افزایش بهره‌وری پرورش بره شیرخوار: ۳۵ درصد در مقایسه با روش سنتی در سامانه عشایری

کنسانتره (%)	مواد خوراکی
۴۵	جو
۲۴	ذرت
۲۴	کنجاله سویا
۵	سبوس گندم
۰/۵۰	صدف
۰/۵۰	دی کلسیم فسفات
۰/۵۰	نمک
۰/۵۰	مکمل ویتامین و معدنی